

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobce: V. N.**, nar. „X“, bytem „X“, zastoupeného JUDr. Ing. Vladimírem Nedvědem, advokátem se sídlem v Litoměřicích, ul. Kostelní náměstí č. p. 233/1, PSČ 412 01, proti **žalovanému: Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem v Brně, ul. Masarykova č. p. 31, PSČ 602 00, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 4. 10. 2013, č. j. 24535/13/2000-14503-703692,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou u zdejšího soudu v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Odvolacího finančního ředitelství ze dne 4. 10. 2013, č. j. 24535/13/2000-14503-703692, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Ústecký kraj, územní pracoviště v Litoměřicích (dále jen „správce daně“) ze dne 12. 2. 2013, č. j. 230060/13/2507-25200-506917, o zřízení zástavního práva dle ust. § 170 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), s použitím ust. § 152 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a to na žalobcův majetek – nemovitosti zapsané na LV č. 1827 pro obec a k. ú. Litoměřice, a to pozemky p. č. 2071, p. č. 2072 a budova Předměstí č. p. 1407 na parcele č. 2072. Současně se žalobce domáhal, aby soud zrušil i prvostupňové rozhodnutí správce daně a žalovanému uložil povinnost mu nahradit náklady soudního řízení.

V žalobě namítl, že žalobou napadeným rozhodnutím byl zkrácen na svých právech, když toto rozhodnutí je dle jeho přesvědčení nicotné či nezákonné, jelikož potvrdilo prvostupňové rozhodnutí správce daně, které bylo vydáno v rozporu s daňovým řádem. Toto rozhodnutí správce daně totiž obsahuje údaje o tom, že je elektronicky podepsáno dne 12. 2. 2013 Ing. J. P., vedoucí odboru správy daní, dále na rozhodnutí je uveden vlastnoruční podpis vedoucí odboru správy daní s uvedením jména a příjmení a otisku razítka se státním znakem. Rozhodnutí je tedy elektronicky podepsáno a následně opatřeno vlastnoručním podpisem a otiskem razítka se státním znakem, třebaže na takové situace daňový řád nepamatuje a takový postup proto není možný, což žalobce dovozuje z ust. § 102 odst. 1 písm. g), písm. h) daňového řádu. Žalobce sice vůči rozhodnutí správce daně podal odvolání, avšak žalovaný toto odvolání zamítl s konstatací, že rozhodnutí správce daně obsahuje veškeré náležitosti uvedené v ust. § 102 odst. 1 daňového řádu. Pokud takto ovšem žalovaný rozhodl, zkrátil tím žalobce na jeho právech, bylo rozhodováno o rozhodnutí správce daně, které je samo o sobě nezákonné popř. nicotné. Žalovaný měl rozhodnutí správce daně zrušit popř. vyslovit jeho nicotnost. V ust. § 102 odst. 1 písm. g) daňového řádu je totiž stanoveno, že rozhodnutí obsahuje podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka, přičemž podle věty za středníkem tuto náležitost lze nahradit uznávaným elektronickým podpisem úřední osoby. A v ust. § 102 odst. 1 písm. h) daňového řádu je zakotveno, že rozhodnutí obsahuje datum, kdy bylo rozhodnutí podepsáno. Žalobce je přesvědčen, že daňový řád nepřipouští, aby uznávaný elektronický podpis byl nahrazen podpisem úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení s otiskem úředního razítka, jak se stalo v jeho případě, neboť elektronicky uznávaný podpis je nenahraditelný podpisem vlastnoručním. Nahradit elektronicky uznávaný podpis podpisem vlastnoručním je podle žalobce fakticky i právně nemožné.

Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost.

K věci uvedl, že rozhodnutí správce daně bylo v souladu s ust. § 102 odst. 1 písm. g) daňového řádu v elektronické podobě podepsáno uznávaným elektronickým podpisem úřední osoby dne 12. 2. 2013 a bylo zasláno dle ust. § 39 odst. 1 písm. b) daňového řádu elektronicky do datové schránky příslušného Katastrálního úřadu pro Ústecký kraj. Vzhledem k tomu, že žalobce v pozici daňového dlužníka jako příjemce tohoto rozhodnutí správce daně nemá zřízenou datovou schránku, nemohl správce daně v jeho případě postupovat obdobně, a proto mu nezbylo, než postupovat podle ust. § 39 odst. 2 písm. a) daňového řádu doručením prostřednictvím zásilky doručované provozovatelem poštovních služeb. Rozhodnutí správce daně bylo tedy vytištěno a opatřeno vlastnoručním podpisem oprávněné úřední osoby, která toto rozhodnutí podepsala uznávaným elektronickým podpisem a dále i otiskem úředního razítka se státním znakem. Žalovaný trvá na tom, že rozhodnutí správce daně obsahuje veškeré náležitosti uvedené v ust. § 102 odst. 1 daňového řádu s tím, že právě nastíněný postup správce daně není v rozporu s právní úpravou obsaženou v daňovém řádu, a proto tento postup nemůže být důvodem ke zrušení rozhodnutí správce daně. Dále žalovaný uvedl, že vlastnoruční podpis úřední osoby lze nahradit jejím elektronickým podpisem. V předmětném případě ovšem rozhodnutí správce daně, které bylo zasláno žalobci, nebylo podepsáno elektronickým podpisem, protože elektronická podoba tohoto rozhodnutí nebyla konvertována do listinné podoby v souladu s ust. § 24 odst. 1, odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „zákon o elektronických úkonech“], a elektronický podpis dokumentu nebyl ověřen

v souladu s ust. § 24 odst. 1 písm. b) a písm. c) tohoto zákona. Žalovaný tedy trvá na tom, že rozhodnutí správce daně zaslané žalobci v listinné podobě bylo v souladu se zákonem platně podepsáno pouze vlastnoručním podpisem úřední osoby s uvedením jména a pracovního zařazení a bylo opatřeno otiskem úředního razítka. Žalovaný se proto nemůže ztotožnit se žalobcovým tvrzením, že rozhodnutí správce daně ze dne 12. 2. 2013 o zřízení zástavního práva bylo podepsáno rovněž elektronickým podpisem.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť právní zástupce žalobce ani žalovaný se po řádném poučení ze strany soudu, že mohou vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, včetně prekluze daňové povinnosti, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a také zevrubném prostudování obsahu předloženého správního spisu, dospěl k závěru, že žaloba je naprosto nedůvodná.

V ust. § 102 daňového řádu jsou uvedeny náležitosti, které musí obsahovat rozhodnutí správce daně, mezi něž nepochybně patří i rozhodnutí správce daně o zřízení zástavního práva, jako tomu bylo v projednávaném případě. Z hlediska uplatněných žalobních námitek má význam ust. § 102 odst. 1 písm. g) daňového řádu, dle kterého platí, že rozhodnutí správce daně musí obsahovat také podpis úřední osoby s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení a otisk úředního razítka s tím, že tuto náležitost lze nahradit uznávaným elektronickým podpisem úřední osoby.

Žalobce by měl vzít v potaz skutečnost, že dle ust. § 11 odst. 3 písm. a) zákona o elektronickém podpisu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronickém podpisu“), se uznávaným elektronickým podpisem rozumí zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb a obsahujícím údaje, jež umožňují jednoznačnou identifikaci podepisující osoby.

Vedle toho by žalobce měl vzít v potaz skutečnost, že dle ust. § 2 písm. b) zákona o elektronickém podpisu se pro účely tohoto zákona rozumí zaručeným elektronickým podpisem elektronický podpis, který splňuje, a to kumulativně, tyto požadavky:

- elektronický podpis jej jednoznačně spojen s podepisující osobou

- elektronický podpis umožňuje identifikaci podepisující osoby ve vztahu k datové zprávě
- elektronický podpis byl vytvořen a připojen k datové zprávě pomocí prostředků, které podepisující osoby může udržet pod svou výhradní kontrolou
- elektronický podpis je k datové zprávě, k níž se vztahuje, připojen takovým způsobem, že je možno zjistit jakoukoliv následnou změnu dat.

Dále by žalobce měl vzít v potaz skutečnost, že při konverzi dokumentu, a to při konverzi do dokumentu v listinné podobě, již se ve smyslu ust. § 22 písm. a) zákona o elektronických úkonech rozumí úplné převedení dokumentu obsaženého v datové zprávě do dokumentu v listinné podobě a ověření shody obsahu těchto dokumentů a připojení ověřovací doložky, subjekt provádějící konverzi ve smyslu ust. § 24 písm. a) až písm. c) téhož zákona jednak musí ověřit platnost kvalifikovaného časového razítka vstupu, je-li jím vstup opatřen, jednak musí ověřit, že kvalifikovaný certifikát, na němž je založen uznávaný elektronický podpis, kterým je podepsán vstup, nebo kvalifikovaný systémový certifikát, na němž je založena uznávaná elektronická značka, kterou je označen vstup, nebyly před okamžikem uvedeným v kvalifikovaném časovém razítku zneplatněny, a jednak musí ověřit platnost uznávaného elektronického podpisu nebo platnost uznávané elektronické značky. Vedle toho subjekt provádějící konverzi ve smyslu ust. § 24 odst. 2 zákona o elektronických úkonech musí bezodkladně poté, kdy konverzi ověří shodu výstupu se vstupem a shoduje-li se výstup se vstupem, připojit k výstupu ověřovací doložku.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že rozhodnutí správce daně ze dne 12. 2. 2013 o zřízení zástavního práva, jak bylo specifikováno v úvodu odůvodnění rozsudku, bylo vyhotoveno v elektronické podobě a v souladu s ust. § 102 odst. 1 písm. g) daňového řádu a v této podobě bylo podepsáno uznávaným elektronickým podpisem úřední osoby s uvedením data 12. 2. 2013, přičemž v souladu s ust. § 39 odst. 1 písm. b) daňového řádu bylo v elektronické podobě zasláno do datové schránky Katastrálního úřadu pro Ústecký kraj, katastrální pracoviště Litoměřice, neboť podle a ust. § 170 odst. 4 daňového řádu bylo nutné toto rozhodnutí správce daně zasílat mj. i tomuto správnímu orgánu. Dále z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobce jakožto daňový dlužník a tedy další příjemce dotyčného rozhodnutí správce daně opět s poukazem na ust. § 170 odst. 4 daňového řádu neměl zpřístupněnou datovou schránku, což ostatně nijak nerozporoval ani samotný žalobce v rámci odvolacího řízení před žalovaným či posléze v řízení před soudem, nemohl správce daně v jeho případě postupovat při doručování shodně jako u katastrálního úřadu, tj. doručovat mu postupem dle ust. § 39 odst. 1 písm. b) daňového řádu – tedy elektronicky. Proto správce daně legitimně postupoval dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) daňového řádu a dotyčné rozhodnutí o zřízení zástavního práva doručoval prostřednictvím listovní zásilky doručované provozovatelem poštovních služeb. Z právě uvedeného vyplývá, že správce daně dne 12. 2. 2013 vydal rozhodnutí o zřízení zástavního práva, které vyhotovil ve dvou podobách, a to elektronické podobě elektronicky podepsané úřední osobou, kterou zaslal příslušnému katastrálnímu úřadu, a v listinné podobě vlastnoručně podepsané toutéž úřední osobou, kterou zaslal poštou žalobci. Listinnou podobu dotyčného rozhodnutí přitom správce daně vyhotovil vytištěním elektronicky podepsaného rozhodnutí ze svého systému, které následně bylo opatřeno vlastnoručním podpisem úřední osoby, která byla shodná s tou osobou, která podepsala toto rozhodnutí v elektronické podobě uznávaným elektronickým podpisem, a současně bylo opatřeno i otiskem úředního razítka, jak vyžadovalo ust. § 102

odst. 1 písm. g) daňového řádu. Skutečnost, že listinná podoba dotyčného rozhodnutí správce daně byla získána vytištěním elektronicky podepsaného rozhodnutí ze systému správce daně, vyplývá ze záhlaví str. 1 tohoto rozhodnutí, kde je umístěna doložka „Elektronicky podepsáno, 12. 02. 2013, Ing. Jana Poblová, vedoucí odboru správy daní“.

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti soud uvádí, že vlastnoruční podpis úřední osoby nesporně lze nahradit jejím elektronickým podpisem. V předmětném případě však rozhodnutí správce daně, které bylo zasláno žalobci v listinné podobě, nebylo zjevně podepsáno elektronickým podpisem, protože elektronická podoba tohoto rozhodnutí nebyla konvertována do listinné podoby v souladu s výše předestřenou právní úpravou obsaženou v ust. § 24 odst. 1 a odst. 2 zákona o elektronických úkonech, přičemž současně ani nebylo podepsáno elektronickým podpisem, jelikož nedošlo k jeho ověření v souladu taktéž s výše předestřenou právní úpravou obsaženou v ust. § 24 odst. 1 písm. b) a písm. c) téhož zákona. Žalobce mylně dovozuje z umístění doložky „Elektronicky podepsáno, 12. 02. 2013, Ing. J. P., vedoucí odboru správy daní“ v záhlaví str. 1 rozhodnutí správce daně, které bylo zasláno žalobci v listinné podobě, že toto vyhotovení rozhodnutí bylo opatřeno současně elektronickým a vlastnoručním podpisem úřední osoby, popř. že elektronický podpis byl nahrazen vlastnoručním podpisem úřední osoby. Tato doložka toliko deklaruje skutečnost, že rozhodnutí o zřízení zástavního práva bylo vyhotoveno vedle listinné podoby i v elektronické podobě.

Faktem tak zůstává, že rozhodnutí správce daně ze dne 12. 2. 2013 o zřízení zástavního práva zasláné žalobci v listinné podobě bylo v souladu se zákonem platně podepsáno pouze vlastnoručním podpisem úřední osoby s uvedením jména a pracovního zařazení a bylo opatřeno otiskem úředního razítka. Na základě výše uvedených skutečností soud proto uzavírá, že dotyčné rozhodnutí správce daně netrpělo vadami, pro které by bylo nezákonné popř. dokonce nicotné. Za tohoto stavu žalovaný tudíž nepochybil, pokud v rámci odvolacího řízení neshledal důvody pro jeho zrušení či prohlášení za nicotné, a proto ani žalobou napadené rozhodnutí soud neshledal nezákonné či nicotné, jak namítal žalobce v předmětném soudním řízení.

V souvislosti s námitkou nezákonnosti popř. nicotnosti rozhodnutí správce daně a na něj navazujícího žalobou napadeného rozhodnutí soud směrem k žalobci považuje za vhodné ještě připomenout, že dle konzistentní judikatury správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu v této otázce je nicotností správního rozhodnutí třeba rozumět výhradně případ, kdy dané rozhodnutí trpí takovými závažnými vadami, pro něž je nelze považovat za rozhodnutí, které by bylo s to vyvolat určité právní následky. Případná záměna vlastnoručního podpisu za elektronický podpis a naopak u správního rozhodnutí popř. uvedení obou forem podpisu na správní rozhodnutí, což nebylo zjevně dáno v daném případě, však ze své podstaty nezpůsobují ani nezákonnost, natožpak nicotnost daného správního rozhodnutí (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001 – 96, který je publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 793/2006 a také na www.nssoud.cz).

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci

úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly a ani je nepožadoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 7. dubna 2014

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová